

Passend Onderwijs en onveilig schoolklimaat speciaal onderwijs

[naam leerling]vertoonde in de periode van oktober 2017 tot en met januari 2018 hevige gedragsproblemen op school. In de voornoemde periode hebben zich diverse incidenten voorgedaan waarbij [naam leerling] in de afzonderlijke ruimte werd gezet en er werd ingegrepen door het onderwijzend personeel. Klagers zijn van mening dat het handelen van de school [naam leerling] heeft beschadigd en willen dat dit wordt erkend.

Gebleken is dat de ingezette interventies averechts werkten bij [naam leerling] en dat klagers en overige betrokkenen hier herhaaldelijk over hebben gesproken met de school. Van de school mag in een dergelijke situatie worden verwacht dat zij nadenken over een aanpak die effectiever zou werken in de situatie van [naam leerling]. De Commissie is dan ook van oordeel dat de school niet adequaat op de problematiek van [naam leerling] heeft gereageerd.

De Commissie heeft vastgesteld dat de ouders onjuiste verwachtingen hadden van de school. Zij waren in de veronderstelling dat de school de gedragsproblemen van [naam leerling] kon begeleiden.

Het is hen echter pas achteraf duidelijk geworden dat de school geen of weinig expertise had voor kinderen met internaliserende gedragsproblemen zoals autisme en het onderwijsprogramma meer gericht was op kinderen met externaliserende problemen.

Het komt aan de Commissie voor dat de ouders niet goed zijn begeleid bij de Toelatingsverklaring (TLV) van [naam leerling]. Deze TLV is volgens ouders “via via” getekend. De rol van de IB-er van de voormalige school en het samenwerkingsverband is onduidelijk. De specifieke behoeften van [naam leerling] zijn bij aanmelding op deze school onvoldoende gewogen.

Concluderend stelt de Commissie vast dat de overplaatsing van [naam leerling] naar de school niet goed is verlopen; de school bleek achteraf gezien, niet voldoende geschikt voor een kind zoals [naam leerling]. Dit is de bron is geweest voor het ontstaan van de problemen die zich in de maanden daarna hebben voorgedaan.

De Commissie oordeelt dat school [naam leerling] ofwel niet had moeten toelaten ofwel een speciaal plan van aanpak had moeten opstellen om [naam leerling] op de juiste wijze te begeleiden. Het bevoegd gezag heeft dit erkend, ter zitting excuus gemaakt en aangegeven dat dit niet zo had mogen gebeuren.

De Commissie acht de klacht van klagers over het toepassen van de interventies dan ook gegrond. Indien de school bij de intake duidelijk in kaart had gebracht wat de problematiek van [naam leerling] was, was vooraf duidelijk geweest dat de gebruikelijke interventies niet zouden werken bij een jong kind met de problematiek van [naam leerling]. De klacht is gegrond.

Klachtnummer 2019/018

Advies aan

het bestuur van Stichting * (verder te noemen: het bevoegd gezag),

inzake

de klacht van de heer en mevrouw * (verder te noemen: klagers), ouders van * (verder te noemen : naam leerling).

I Verloop van de klachtenprocedure

Klagers hebben op 28 januari 2019 een klacht ingediend bij de Landelijke Klachtencommissie voor het Christelijk Onderwijs (verder te noemen: de Commissie).

De klacht is gericht tegen Bestuur/Directie van SO (1), locatie A te [vestigingsplaats] (verder te noemen: de school) en voormalig schoolleider van de school.

De heer *, directeur, heeft namens de school en het bevoegd gezag een schriftelijke reactie gegeven op 20 maart 2019.

Op 16 april 2019 heeft de Commissie een hoorzitting gehouden te Utrecht. Klagers zijn verschenen. Namens de school is de interim-directeur, verschenen en namens het bevoegd gezag de cluster directeur van de school a.i..

II Standpunt van klagers

Klagers dienen hun klacht in tegen de aanpak van hun zoon door de school. [naam leerling] is in oktober 2017 op de school gestart. In de periode dat [naam leerling] op school heeft gezeten (tot februari 2018) zijn er veel situaties voorgevallen waarbij volgens klagers onprofessioneel en pedagogisch onverantwoord is gehandeld.

[naam leerling] heeft zich hierdoor vaak niet begrepen en erg onveilig gevoeld en is veranderd in een overspannen, angstig, getraumatiseerd jongetje met heftige tics en stemmen in zijn hoofd.

Klagers hebben hun vertrouwen in de school verloren door de gebrekkige informatievoorziening, het gebrek aan duidelijke afspraken, het niet nakomen van afspraken en het ontbreken van een veilig schoolklimaat. Zij hebben, nadat zij hun zoon van school thuisgehouden hebben op 30 januari 2018 een uitgebreide brief met hun zienswijze aan de schoolleider gestuurd, waar zij geen terugkoppeling op hebben ontvangen.

Sinds februari 2018 zit [naam leerling] op SO (2). Daar is hij langzaam aan het oprabbelen, maar hij is nog erg beschadigd.

De klacht wordt verder als volgt uiteengezet:

- **Straffe aanpak.**

De overgang van [naam leerling] van het onderwijs op een vrije school (met weinig didactische grenzen) naar het speciaal onderwijs (met heel veel grenzen) was voor hem heftig. Tijdens de wenperiode is [naam leerling] volgens klagers veelvuldig gestraft en onder druk gezet om zijn werk te maken. Hij werd ondanks zijn jonge leeftijd als hij overstuur was, afgezonderd in de 'oranje' ruimte gezet. Daarnaast werden hem als straf speelminuten afgepakt. Ondanks dat hij beloningspunten kon verdienen als hij netjes werkte heeft hij tics en driftbuien ontwikkeld en had hij stemmen in zijn hoofd die hem aanspoorden slechte gedachten om te zetten in actie.

De leerkrachten hebben niet ingezien waar dit gedrag uit voortkwam en hier niet adequaat op gereageerd.

- Nakomen van afspraken.
Klagers geven aan dat er met de leerkracht afspraken werden gemaakt over de aanpak van [naam leerling], zoals het afzonderen in de 'oranje' ruimte. Ondank deze afspraken is dit toch weer gebeurd en werden ouders hier niet van op de hoogte gesteld.
Afspraken die ouders met de leerkracht hadden gemaakt werden niet overgedragen waardoor collega leerkrachten niet op de hoogte bleken te zijn (zoals de behoefte aan 1 op 1 begeleiding). De afgesproken terugkoppeling vond nauwelijks plaats.

III Standpunt van de school

Namens de interim directie en het bevoegd gezag is aangevoerd dat het voor hen lastig is om inhoudelijk op de klacht te reageren vanwege het feit dat de directeur, de leerkrachten en de gedragstherapeut niet meer in dienst zijn van de school. De personele wisselingen maken het niet mogelijk navraag en onderzoek met terugwerkende kracht te doen. Daarnaast is er recent een nieuw leerlingvolgsysteem ingesteld, waarbij met de overgang naar het nieuwe systeem veel gegevens verloren zijn gegaan. Deze gegevens zijn niet meer terug te halen. Tevens wordt het privé account van een vetrekkende docent verwijderd en gaat de daarin aanwezige correspondentie met ouders verloren.

De school geeft aan dat zij uit de correspondentie hebben opgemaakt dat er een verschil in inzicht met de ouders is geweest over de pedagogische aanpak van hun zoon, hetgeen uiteindelijk heeft geresulteerd in de keuze van een andere school door de ouders.

Het bevoegd gezag heeft ter zitting aangegeven dat het vanwege de kleinschaligheid van de school heel lastig is om zaken op een goed niveau te organiseren. Er is geen vangnet als er personeelsleden uitvallen. Zij erkent dat er verschillende zaken op de school niet goed gelopen zijn en geeft aan dat dit haar volle aandacht heeft. Zij informeert over de veranderingen die de afgelopen tijd op de school zijn doorgevoerd:

- In de periode van april – november 2018 heeft er intensieve coaching van de voormalig schoolleider plaatsgevonden.
- Uiteindelijk is er medio november besloten afscheid te nemen van deze schoolleider.
- Vanaf januari 2019 zijn er 2 ervaren interim schoolleiders aangesteld die de leerkrachten die dat nodig hebben coachen.
- Er wordt op dit moment de laatste hand gelegd aan zogenaamde Onderwijs Zorg Arrangementen, waarbij meer zorg in school wordt gehaald voor een bepaald aantal kinderen.
- Er wordt een (extern) pedagogisch medewerker aangenomen.
- Het wordt binnen het SO steeds moeilijker om onderwijzend personeel te vinden en te behouden. Het bevoegd gezag stelt continue vacatures op, organiseert speeddates en heeft voor zij-instromers een onderwijsprogramma gemaakt. Allerlei initiatieven om vakbekwaam personeel te kunnen werven.

Het schoolbeleid met betrekking tot communicatie wordt zo goed mogelijk nageleefd. Ook in deze situatie is dat gedaan. Ouders zijn altijd welkom voor een gesprek.

Puntsgewijs:

Sanctiebeleid: Dit valt niet te achterhalen, want de betreffende personen zijn niet meer werkzaam op de school. De beschreven gang van zaken komt het bevoegd gezag vreemd over en is volgens hen niet gebruikelijk. Het bevoegd gezag is bekend met het kleurensysteem, maar een jong kind hoort nog niet in de oranje hoek thuis. Het geven van huiswerk is op deze leeftijd niet gebruikelijk.

Nakomen van afspraken en communicatie met ouders:

Ook dit kan de school niet achterhalen. Informatie hierover is verloren gegaan. Er hebben het bestuur in ieder geval geen signalen van onvrede bereikt. Maar zij kan het ook niet weerspreken.

IV. Overwegingen van de Commissie

De Commissie overweegt als volgt.

De klacht tegen de schoolleider kan volgens artikel 1, lid 3, van het Reglement van de Commissie niet als zodanig behandeld worden, daar zij sinds december 2018 niet meer in functie is als schoolleider en derhalve niet valt onder het begrip verweerder.

De Commissie heeft niet-ontvankelijk verklaring echter achterwege gelaten, daar de schoolleider ten tijde van indiening van de klacht, hetzij vrijgesteld van werkzaamheden, nog wel in dienst was van het bevoegd gezag.

De Commissie heeft uit de stukken en hetgeen naar voren is gebracht tijdens de hoorzitting kunnen opmaken dat [naam leerling] in de periode van oktober 2017 tot en met januari 2018 hevige gedragsproblemen vertoonde op school. In de voornoemde periode hebben zich diverse incidenten voorgedaan waarbij [naam leerling] in de afzonderlijke ruimte werd gezet en er werd ingegrepen door het onderwijzend personeel. Klagers zijn van mening dat het handelen van de school [naam leerling] heeft beschadigd en willen dat dit wordt erkend.

Gebleken is dat de ingezette interventies averechts werkten bij [naam leerling] en dat klagers en overige betrokkenen hier herhaaldelijk over hebben gesproken met de school. Van de school mag in een dergelijke situatie worden verwacht dat zij nadenken over een aanpak die effectiever zou werken in de situatie van [naam leerling]. De Commissie is dan ook van oordeel dat de school niet adequaat op de problematiek van [naam leerling] heeft gereageerd.

De Commissie heeft vastgesteld dat de ouders onjuiste verwachtingen hadden van de school. Zij waren in de veronderstelling dat de school de gedragsproblemen van [naam leerling] kon begeleiden. Het is hen echter pas achteraf duidelijk geworden dat de school geen of weinig expertise had voor kinderen met internaliserende gedragsproblemen zoals autisme en het onderwijsprogramma meer gericht was op kinderen met externaliserende problemen.

Het komt aan de Commissie voor dat de ouders niet goed zijn begeleid bij de Toelatingsverklaring (TLV) van [naam leerling]. Deze TLV is volgens ouders "via via" getekend. De rol van de IB-er van de voormalige school en het samenwerkingsverband is onduidelijk. De specifieke behoeften van [naam leerling] zijn bij aanmelding op deze school onvoldoende gewogen.

Concluderend stelt de Commissie vast dat de overplaatsing van [naam leerling] naar de school niet goed is verlopen; de school bleek achteraf gezien, niet voldoende geschikt voor een kind zoals [naam leerling]. Dit is de bron is geweest voor het ontstaan van de problemen die zich in de maanden daarna hebben voorgedaan.

De Commissie oordeelt dat school [naam leerling] ofwel niet had moeten toelaten ofwel een speciaal plan van aanpak had moeten opstellen om [naam leerling] op de juiste wijze te begeleiden. Het bevoegd gezag heeft dit erkend, ter zitting excuus gemaakt en aangegeven dat dit niet zo had mogen gebeuren.

De Commissie acht de klacht van klagers over het toepassen van de interventies dan ook gegrond. Indien de school bij de intake duidelijk in kaart had gebracht wat de problematiek van [naam leerling] was, was vooraf duidelijk geweest dat de gebruikelijke interventies niet zouden werken bij een jong kind met de problematiek van [naam leerling].

Klagers hebben voorts aangegeven dat de communicatie niet goed verliep. Het is voor de Commissie echter lastig vast te stellen, wat er misgegaan is in de communicatie daar het bevoegd gezag hier geen verweer op heeft kunnen voeren, omdat informatie ontbreekt en is verdwenen. Vast staat wel dat klagers al tamelijk snel hun vertrouwen in de school hebben zien afnemen en uiteindelijk totaal hebben verloren. De Commissie heeft wel aanknopingspunten voor de stelling dat de terugkoppeling aan klagers niet op orde was en dat gemaakte afspraken over de begeleiding van [naam leerling] niet efficiënt werden geregistreerd. De Commissie acht, alles afwegende, de klacht van klagers over de communicatie eveneens gegrond.

V Het oordeel van de Commissie

De Commissie verklaart

- de klacht over de toegepaste interventies gegrond;
- de klacht over slechte communicatie gegrond.

VI Advies

De Commissie adviseert het bevoegd gezag te bevorderen dat:

- de onderwijsbehoeften van een nieuw aangemelde leerling goed in kaart wordt gebracht alvorens het kind op de school toe te laten;
- gemaakte afspraken over de begeleiding van een leerling direct en duidelijk worden vastgelegd in het leerlingvolgsysteem.

Aldus gegeven op 16 april 2019 door mr. E.I. Batelaan-Boomsma, voorzitter, alsmede drs K.B. Visser en drs. E. Couperus, leden, in tegenwoordigheid van mr. A. C. Gröllers als secretaris.